

A REGGEL

FÜGGETLEN POLITIKAI NAPILAP

Helybeli előfizetési árak
Egész évre --- 120 K
Fél évre --- 60 K
Negyed évre --- 30 K
Egyes szám 40 fill.
Szerkesztőség és kiadó-
hivatal telefonja 155.
szám. Ferenczi B. cég

Vidéki előfizetési árak
Egész évre --- 140 K
Fél évre --- 70 K
Negyed évre --- 35 K
Egyes szám 60 fill.
Szerkesztőség telefonja
62. szám. — Szelényi-
nyomda . . . . .

Vasárnap, 1919 december 7.

FŐSZERKESZTŐ:
HOVÁNYI KORNÉL

Miskolcz. IX. évfolyam. 135. sz.

A szabadkőműves ébredők.

A hivatásos ujságírók sorából a kormány élére jutott nagytehetségű Huszár Károly tegnapi esti beszédét értsék meg mindazok, akik egy szerencsétlen háború s a még szerencsétlenebb keletű forradalom folytán lázas állapotba került magyar közéletet ismét a szélsőségek végzetesen örvénylő útjára akarják taszítani.

A miniszterelnök nyílt, félreérthetetlen határozottságu állás foglalása napnál világosabban eldöntötte a kérdést: valóban egységes-e a keresztény egyesülés tagadhatatlanul nagy pártja a Sir Clerk által is helyeselt állami feladatok megvalósító munkájában, vagy pedig szakadások bontogatják az eddig oly tömör sorokat?

Kitűnt tegnap este, hogy a kormány elnököt éles különbségek választják el Friedrich Istvántól a keresztény nemzeti egyesülés pártelnökétől. Kitűnt tegnap este, hogy Huszár Károly nem hajlandó az alkalmi magyarok, a kereszténység praetorianusainak útján haladni, akik túlmerész egyéni céljaikat épügy a vallás köpenyébe burkolják, mint azt a radikalizmus diplomás gavallérjainál a bolsevizmus előestéjén láthattuk. Kitűnt tegnap este, hogy a tündöklő jellemű, európai életfelfogású Huszár Károly hajlandó a legtökéletesebb erkölcsi elég tétellel jutalmazni Friedrich Istvánt, ha a Tisza ügyében tisztázza magát. Kitűnt tegnap este, hogy a bibliából fogant keresztény ethika törvényei arra is kötelezők, aki ezeket a fenséges elveket egyelőre csak másokkal szemben alkalmazta.

A miniszterelnök beszédéből sokan, nagyon sokat tanulhatnak. Azok is, akik a hazát nem a felekezeti villongásokon keresztül szeretik, azok is, akik nem régen még szélső radikális eszmék uszályhordozói voltak és most ők

a legizóbb elszántságu ébredő lovagok.

A szabadkőművesség eme hitien sáfárjai nem most szerepe nek először a közéleti színpadon. Hol Rousseau és Mirabeaujelmezköntösbentlépnek a lámpák elé, nemes állpátosszal halált kiáltva a főuri Magyarországra, hol vér-vörös szegfüvel a gomblyukban üdvözlik az oly régen várt szovjetcsillagot. Most persze „átmeneti keresztények” ezek az érintetlen karakterű, önzetlen hazafiasságu urak, sőt persze most már egyenesen a máglyák után áhitoznak.

Hogy ezalatt a Nyugat szemé rajtunk pihen és a példátlan munkanélküliség szülte nyomor éhező családok ezreit tartja hatalmában és a dolgozó magyar középosztály most töli legsivárabb telét, azzal mitsem törődnek Huszár ellenségei. Ők most is legszentebb önértésük útját követik az a legkevésbé fáj nekik, ha mostani frondőr kódésúkkal ép úgy lehet lenné teszik az ország gyógyulását, amiként nem törődtek azzal, hogy a tavasszal más helyen, más jel-szavakkal átnyújtották a láz beteg hazának orvosság helyett a durva önértésüknek inkább megfelelő méreg poharat.

A miniszterelnök sikraszállása az igazi kereszténységért.

Huszár nagy beszéde a keresztény pártkörben. A tüzes vérű ifjak viselkedése. Friedrich elégtételt kap, ha tisztázza magát. A szabadkőműves ébredők. Mellettem a keresztény közvélemény.

Huszár Károly miniszterelnök tegnap este megjelent a Keresztény Pártok klubhelyiségében és hatalmas beszédben szállt síkra a teljesen megámorosodott pártreprezentókkal szemben. A miniszterelnök az alábbi beszédet mondotta a jelenlevők folytonos tapsvihara és ovációja között:

— Tiltakozom ama felfogás ellen, amely az én politikámat és a keresztény pártok hangulatát olyan módon akarja inszinuálni, hogy itt két tényező áll egymással szemben. Az egyik, amely balféle alkudozik és egy másik intruzigens tényező. Mivel szolgáltam rá husz éves politikai multam alatt, hogy most másodrendű ember legyek. Felelőtlen elemek azt suttoják, hogy aláaknázzom a keresztény kurzust. Tudja meg mindenki, hogy egy jottányit sem adtam fel keresztény világnézetemből. Nem pazaroltam el a párt erkölcsi tőkét, sokkal olcsóbban csináltam meg a koncentrációt, mint tervezték azok, akik jogfeladást vetnek a szememre. Kacagom rajta, hogy egyes urak tölem féltik Magyarországot kereszténységét. Én nem sajátítom ki a keresztény jelszót, más se tegye ezt. Ha éppen én vagyok az élen, pulya nem leszek, gyermeki játékot nem csinálók. Felszínes agitációval csak ártani lehet az ügynek és én fel fogom vetni a kérdést, hogy nem az ellenség cimborája-e, aki itt izgat és lázít.

— A tűz-s vérű ifjak várjanak még néhány hétig. Ok nélkül gyanúsítani valakit, hogy elárulja a keresztény irányt, korosmába

való viselkedés. Én nekem nincs semmi takarni valóm. Az én életem, nyitott könyv és hazugság mindaz amit ellenem lansziroznak itt a klubban négyszemközti suttozással. Itt nem balra megy a dolog, de a könnyelmű nyilatkozatok oda terelhetik. Nálam járt annak idején Paksy detektív és be akart sugni egyet mást Friedrich István ellen; a pletykázó detektív az illetékes fórum elé utasítottam. Nem foglaltam állást ez ügyben, nekem csak az igazság kell. A fenti esetből azt terjesztik, hogy Friedrich ellen intrikáltam. Keptelen föltevés és mégis mikor a Friedrich ellen irányuló mafia szavait tepegetem széjjel, a hátam mögött feigyujtják a pártot . . .

Közbeszólások: Mi lesz a zsidókkal? Huszár folytatja: — Az, amit az ország érdeke kíván! Nekem nem az a nótám, hogy mi lesz a zsidókkal hanem az, hogy mi lesz a keresztényekkel, — az éhező keresztényekkel és a megszállott területen levőkkel? Lesz-e fa, szén és élelem? Nekem nem a Dob-utcaiak dolga fáj, hanem az ország jövője. Szájaskodással, átmeneti kereszténységgel semmit sem lehet elérni. Ennek a rakétás klubnak a hangu ata nem fog eltéríteni célomtól: a keresztény, nemzeti irány izmosításától. Ha itt százszor is megbuktatnak — (Közbeiktások: Nem engedjük! (Éljen Huszár! — Percekig tartó tapsorkán), tudom, hogy a keresztények százazrei állanak mögöttem! Le kell törni minden egyéni ak-

ciót, ami a kereszténység ügyének veszélyt jelentene. Sokan beszélnek és követelődnek. Ezek most ébredők, de nem is olyan régen szabadkőművesek voltak. Legyen vége a kanapépöröknek. Mindenkit megnyugtathatok, hogy nem vitatok el történelmi érdemeket attól a fértutól akinek — ha tisztázza lesz a dolog — a párt méltó elégtételt fog adni.

A galiciánusok eltávolítását egyhangu minisztertanácsi határozattal mondtuk ki. Ezt nem lehet úgy beállítani, hogy egyik ember akarja, a másik nem. Aki így gáncsolat, az — nyíltan kimondom — heroztráteszi munkát végez. Nekünk a jogrend alapján kell állanunk a kormány mellett, mert csak így menekülhetünk meg a katasztrófától. Aki csak tapsokra pályázik, az nem politikus, hanem politikai csizmadia. Ma már nem vagyunk hisztérikus ellenforradalmárok. Mi a kormány rudjánál állunk. Félre a szenvedélyekkel. Aki itt aknamunkát végez és romból, nyíltan kimondom: bérence az ellenségnek. Ne rendezzünk kakasviadalt, mindenki vigyázzon a nyelvére, mert minden könnyelműen kimondott szó óriási katasztrófát zudíthat az országra. Ha továbbra is akadnának itt, ebben a pártkörben olyanok, akik az egységes, keresztény Magyarországot alárendelik más, igen elsőrendű céloknak, akkor en ebből a partból ki fogok menekülni az egész ország keresztény közvéleménye mellettem!

Ritkán mondtak beszédet, amely olyan hatást ért volna el, mint Huszár Károlynak ez a nyílt, férfias és államférfiúi elmélettel megfogalmazott és elmondott beszéde. Tapsvihar hangzott fel minden mondata után, beszéde végén pedig hosszantartó, viharos ünneplésben részesítette az a hatalmas tömeg, amely csak befért a terembe és zsufolásig megtöltötte azt.

Elokészületek a béketárgyalásokra.

Paris, december 6. A legfőbb tanács tegnapi ülésein elkészültek a Magyarországgal kötendő békeszerződés tervezetnek megszerkesztésével. Ugyancsak elfogadta a tanács azokat a gazdasági és pénzügyi határozmányokat, melyekkel a Magyarországgal kötendő békeszerződés tervezete, szövege teljesen elkészült.

Paris, december 6. Neuillyben megtörténtek az előkészületek a magyar béke delegáció fogadására. Henry ezredes, aki a versaillesi katonai misszió vezetője volt, lesz a vezetője annak a katonai bizottságnak is, melyet a magyar delegációhoz osztanak be. Hay lord angol hadnagy, aki a misszió tagja, valószínűleg a magyar delegáció első utazik Budapestre. A magyar delegációval való érintkezés formái ugyanolyanok lesznek, mint amilyenek az osztrák delegációval voltak.

Bandholz tábornok érdekes nyilatkozata Magyarországról.

Budapest, dec. 6. A Pester Lloyd mai száma érdekes interjú közöl Bandholz generállal az amerikai katonai misszió fejével, aki élénk érdeklődést tanúsít Magyarországról sorsa iránt. Az interjú így hangzik:

Kérdés: Tábornok ur látta az összes pártok komoly törekvését arra, hogy a koncentráció létrehozásával a szövetségesek akaratának eleget tegyünk. Számíthatunk-e ezek után a szövetségesek jóakarataira a békeszerződés megkötése körül, továbbá a pénzügyi és gazdasági támogatásukra, közgazdasági életünk rekonstrukciója érdekében.

Felelet: Kétségtelen, hogy a szövetségesek boldogok lesznek, ha Magyarországnak a boldogítására irányuló törekvéseit támogatják a részletekre nézve azonban nem áll módomban nyilatkozni.

Kérdés: Amikor Wilson közhírré tette 14 pontját, nyomban az a nézet alakult ki nekünk, hogy az új világrend a népek örendikezési jogának alapján fog kialakulni. Mi a véleménye tábornok urnak, vajjon a Magyarországtól elszakítandó területeken népszavazás útján fogják a hovatartozás kérdését elintézni.

Erre a kérdésre a tábornok nem felelt.

Kérdés: Wilson elnök a kisebbségek védelmét is programjába vette és erre vonatkozólag a békekonferencia is hozott határozatot. Szomszédaink ennek dacára nem hajlandók a kisebbségek jogát respektálni. Több mint három millió magyar van kiteve a legborzalmasabb önkényuralomnak. Mit gondol tábornok ur sorsára hagyja-e ezt a jelentős kisebbséget az entente?

Felelet: A szövetségeseknek elhatározott szándékuk, hogy megvédelmezzék a kisebbségek jogait. Ha nem így volna, nem vették volna fel ezt a klauzultát a békeszerződésbe.

Kérdés: Tábornok ur személyes meggyőződés alapján állapíthatja meg azokat a mérhetetlen károkat, amelyeket a magyaroknak a bolsevizmus, majd pedig a román megszállás okozott. Van-e reményünk arra, hogy az Egyesült Államok nemes népe, haladéktalanul felveszi velünk a gazdasági összeköttetést és ismét a szabadá teszi Amerikában élő vereinknek a háborús évek alatt visszatarított pénzküldeményeit, hogy ezen a részen valutánkat megjavíthassuk?

Felelet: Mihelyt a békeszerződést megkötik, Amerika azonnal helyreállítja a régebbi barátságos összeköttetést. Ez természetesen lehetővé teszi a visszatartott pénz küldemények kiutalását is.

Kérdés: Tábornok ur véleménye szerint a békekötés után életképes lesz-e a magyar nemzet?

Felelet: Bár a jelenlegi helyzet nehéz országot ezeréves története igazolja, hogy számos krízist áttudott élni. Egészen bizonyos, hogy a magyar nemzet életerejét megőrizte és ebben a meggyőződésben vagyok, hogy most is lefogja küzdeni az összes nehézségeket és meg fogja nyerni a testvér-nemzetek bizalmát.

Ez természetesen sok erőfeszítéssel és áldozattal fog járni és nagy önmérsékletet és türelmet igényel. A pompás természeti adományok biztosítják ennek az országnak jövőjét. A Pester Lloyd hozzá fűzi ehhez

a beszélgetéshez, hogy Bandholz generális a legnagyobb elragadtatással nyilatkozott a fővárosról és annak népéről. Bandholz generálisban igaz barátot talál a magyar nemzett.

Megalakult a Nemzeti Középpárt.

A budapesti huszadik választókerület nagygyűlése.

Huszár Károly az alkotmányosság visszaállításáról.

A Keresztény internacionale. — Friedrich helyzete megröndült.

Budapest, dec. 6. Huszár Károly miniszterelnöknek a keresztény nemzeti egyesülés pártjában tegnap elmondott hatalmas beszéde az összes politikai körökben érzéti jótékony hatását. Már is megállapítható, hogy a kedélyek mindkét oldalon lecsillapultak. Az ellenzéki baloldal meglehetősen helyesléssel vette tudomásul a miniszterelnök határozott szavait, melyek csillapítólag hatottak az egyébként forrongó keresztény egyesülés pártjának tagjaira is. A miniszterelnök beszédét a párttagok tüntető lelkesedéssel fogadták. Már az megállapítható, hogy a mérsékelt irányzat, mely számol a reális helyzettel és annak lehetőségével, hogy mit lehet ma tenni és mit nem, a békés regenerálódás alapfeltétele számottevő többségben van a tuzók felett.

Budapest, dec. 6. A Nemzeti Társaskör helyiségében a Magyar Polgári Párt és a Nemzeti Társaskör kimondták a fuziót. Elnöknek közfelkiáltással Kürthy Lajos bárót választották meg. Kürthy megnyitójában ismertette azokat az alapelveket, melyeket a párt a még kidolgozandó programon nyugodni fog. A párt — mondotta — a nemzeti eszme és a keresztény erkölcs alapján áll és kész harcolni minden destruktív irányzat ellen. Az ország megfelelő, államformájának a királyságot valljuk. A párt a jogegyenlőséget kívánja biztosítani az ország minden polgára részére. Megakarja teremteni a belső békét, a rendet és a jobbiztonságot. Haladni akarunk a korrallal, de mindig szem előtt tartjuk sajátos nemzeti viszonyainkat. Mi egy középpárt akarunk lenni. Se a jobb, sem a bal szélső irányzatokhoz nem tartozunk s ettől óvjuk a nemzetet. Egyöngyeletni munkálkodással lehet csak biztosítani az ország előrehaladását. Ezután alelnökké megválasztották Szász Károlyt és Tolnay Kornélt. Választottak még egy 23 tagból álló pártválasztmányt. Az új párt „Nemzeti középpárt” nevet vette fel.

Budapest, dec. 6. A Keresztény Nemzeti Egyesülés Pártja a főváros huszadik választókerületében nagy gyűlést rendezett. A gyűlésen Huszár Károly miniszterelnök nagy beszédet mondott. Beszédében abból indult ki, hogy az a nemzet, amelynek ezeréves múltja, ezeréves tradíciói vannak, minden felfordulásból diadalmasan fog kijutni és boldogabb jövőt nyit magának. Olyan politikának az igazság erkölcsi főlényével kell győzni a szabadkőművesek és szocialisták destruktív és nemzetközi politikájával szemben. Ez a politika minden társadalmi rendnek

egyetemes céljait szolgálja és erős, egészséges, nemzeti érzet akar kiváltani mindenkiből. Arra kell törekednünk, hogy fajunk előnyeit kihasználjuk, hibáit levetkőzzük. Legyen vége a puccsferradalmnak, törvényes alapokra kell helyezkednünk és a szabadságjokot minden ember számára biztosítanunk. Január 25-ikén elhalasztatandóan megtartjuk a választásokat. A keresztény pártok részére biztos az óriási, főlényes, nagy győzelem. Nekünk, katolikusoknak és protestánsoknak egy táborban kell egyesülnünk. A liberalizmus megbukott, mely olyan agitációt fejtett ki, amelyből egy világháború pattant ki. A szociáldemokráciáról is bebizonyosodott, hogy nem tudta programját megvalósítani. Meg kell ragadnunk tehát a keresztény, magyar zászlót. Anyagi helyzetünk siralmas. A négy és fél évi háború, négy és fél hónapi kommunizmus, a román megszállás következtében 89,000 millió korona adósságnak van. Ez a horribilis adósság az utolsó öt évben gyűlemlett fel. Mielőbb vissza kell térnünk a törvényesség az alkotmányosság útjára.

A miniszterelnök után Haller István vallás- és közoktatásügyi miniszter szólalt fel. Azt hangoztatta, hogy meg kell akadályozni, hogy diplomához jussanak azok, akik a proletárdiktatúrában aktív részt vettek. Szelekciót kell csinálni a magyar főiskolákon. Biztosítani kell a magyar, keresztény faj hegemoniáját. Csillery András volt miniszter kijelentette, hogy a kommunisták és a szabadkőművesek internacionáléjával szemben meg kell teremteni a keresztény internacionálét.

Budapest, dec. 6. A tegnapi események folytán Friedrich István helyzete a pártban meggyengült. A miniszterelnök beszéde után remélik, hogy Friedrich nem fogja szakításra venni a dolgot. Ereky Károly és Csillery András az ellenzéki táborhoz tartoznak. A számbeli főlény határozottan a miniszterelnök mellett van. A beavatottak kijelentették, hogy a miniszterelnök nem fogja sokáig tűrni a párt ellenzéki árnyalatainak kormányellenes magatartását és ha a palotaferradalom még egyszer megismétlődik, akkor az elnöki tanács elé viszi az ellentéteket, amelynek elbírálásnál kétségkívül meg lesz a miniszterelnök többsége. Sokan vannak, kik a hadügyminiszter esetleges távozására is számítanak. A párt nagy része azonban a miniszterelnöktől várja az ellentétek elsimítását.

Budapest, dec. 6. Karaffiáth Jenő dr., a miniszterelnökség politikai államtitkára ma foglalta el hivatalát és fogadta a tisztviselői kar üdvöz-

lését. Ugyancsak ma foglalta el hivatalát P. Ábrahám Dezső belügyi államtitkár is, aki azonban hivatalos működését csak hétfőn kezdi meg.

Öngyilkos lett a Tisza-bűnügy vizsgálóbírája

Kihallgatták Huszár miniszterelnököt is. — Fényes László fogva marad.

Budapest, december 6. Kovács Lajos vizsgálóbíró, aki tegnap a Tisza ügy nyomozása alól felmentetett, ma délelőtt megjelent a törvényes épületében és a harmadik emeletről öngyilkossági szándékból levetette magát. Kovács holtan terült el a földön.

Budapest, december 6. Dr. Kovács vizsgálóbíró, aki két hétig vezette Tisza István meggyilkolása ügyében a vizsgálatot, rendkívül zárkózott ember volt. A Tisza ügy rengeteg munkát adott neki, s az utóbbi napokban igen fáradt és ideges lett. Ért két nappal ezelőtt szabadságot kapott. Kovács felkereste München egyetemi tanárt, aki megvizsgálta és konstataulta, hogy neurasteniában szenved. Bizonyítványt is állított ki a betegségéről. Kovács tegnap délelőtt 10 óra tájban felment a törvényesekre és Aezél Imre főügyészt kereste fel, akinek összefüggéstelenül beszélt. Azt mondotta, hogy elakarják őt fogni. Aczél főügyész megakart nyugtatni s ezért átment vele Vályi ügyészhez, aki azonban nem volt a hivatalában, Kovács ekkor nagy busan bement a harmadik emeleten levő irodájába ott megkérte Orbók jegyzőt, hogy engedje meg neki, hogy az ablakot egy kis időre kinyissa. Ez meg is történt és Kovács egy örízetlen pillanatban levetette magát az utcára. Azonnal meghalt.

Budapest, december 6. A Tisza gyilkosság ügyében Margalics Ede vizsgálóbíró a mai napon folytatta a kihallgatásokat. Először Huszár Károly Miniszterelnököt hallgatta ki a vizsgálóbíró Paksi János detektív vallomására vonatkozólag. Paksi volt az, akinek Hüttner Fridrich Istvána a már ismeretes kijelentéseket tette. Huszár elmondotta a vizsgálóbírónak, mit referált neki Paksi az ügyről.

Budapest, dec. 6. Fényes László, aki a Tisza gyilkosság ügyében előzetes letartóztatásban van, felfolyamodással élt az itélőtáblához és szabadlábra helyezését kérte. A tábla mai ülésén foglalkozott a kérelemmel, de azt nem találta teljesíthetőnek s így Fényes továbbra is letartóztatásban marad.

LEGUJABB

Felszabadult Sátoraljaujhely.

Lapzártakor jelentik A Reggelnek Sátoraljaujhelyről: A várost a csehek szombatán kiürítették.

LÖWI
MIKSA

„Pannónia-kávéháza”

az elitteközönség találkozóhelye
Hideg buffet.

Letartóztatták Palágyi Lajos szinigazgatót

Szuronyos katonák kísérték Budapestről Miskolcra. — Mit mond Palágyiné?

(A Reggel tudósítójától.) Tegnap a kora délutáni órákban híre járt a városban, hogy Palágyi Lajost, a Miskolczi Nemzeti Színház igazgatóját, aki a budapesti vonattal érkezett, szuronyos örök között kísérték végig a városban a Csabai kapunál lévő katonai rendőrségre.

Utána jártunk a dolognak, felkerestük Palágyi Lajosné, a szinigazgató feleségét, aki könnyes szemekkel erősítette meg értesülésünk valóságát.

— Sajnos, igaz a hír, szegény férjemet valóban letartóztatták — mondta a művésznő sirásba csukló hangon — Budapesten, a keleti pályaudvar éttermében fogták el, pénteken este, a miskolczi vonat indulása előtt. Épen vacsorázott.

— A részleteket, letartóztatása körülményeit nem ismerem. Nem tudom miért és kinek a rendelkezése fogták el, ki foganatosította a letartóztatását. Annyi bizonyos, hogy szuronyok között utazott Budapesttől Miskolcra, ahol megérkezése után egyenesen a katonai rendőrségre kísérték.

— Amint értesültem szegény férjem kálváriájáról, természetesen nyomban elmentem a katonai rendőrségre, ahol sirva, könyörögve rimázkodtam, engedjenek be az uramhoz, beszélnem kell vele, látni akarom, akit három hónapja nem láttam, akivel három hónapja nem beszéltem.

— Hasztalan volt. Nem engedtek a férjemhez, akit harmincad — negyvened magával együtt, egy szobába zártak a tolvajokkal és csavargókkal.

— Elrohantam a kormánybiztos urhoz. Nem találtam a hivatalában. A helyetteséhez, Gortvay Aladár doktorhoz fordultam. Elmondtam, mi történt. Elmondtam, hogy a férjemet igazságtalanul üldözik! Palágyi Lajos soha nem volt kommunista, ezt csak

ellenségei és rosszakarói állítják róla. A négy hónapos proletár uralom alatt egyetlen egyszer sem tett egy kijelentést, semmit, ami azt bizonyítaná, hogy ő kommunista lett volna. Pedig hányszor kényszerítették! Ráparancsoltak, hogy minden előadás előtt énekeltesse és játszassa el az internacionálét. Ő mindig tudott valami kifogást: hogy a zenekar rossz, hogy a kórus nem teljes és így tovább, úgy, hogy a kommunista egész ideje alatt egyszer se hallhatta senki a proletárinuldo dallamát a Miskolczi Nemzeti Színházban felharsanni.

— Férjemre mindent inkább lehet mondani. Mondhatják, hogy kényelmes, hogy keveset játszik, mindent, csak azt nem, hogy kommunista volt. Hiszen épen azért szökött el a románok elől. Ha kommunista lett volna, nem kellett volna megszöknie, mert — mindenki tudja — hogy a románok inkább dédelgették a kommunistákat, mintsem hogy bántották volna!

— Három hónapig járta az uram a vidék nagy városait. Szegedet, Székesfehérvárt, Kecskemétet. Aztán felment Pestre. Ugy volt, hogy hazajön. Hívtam. Hétfőre vártuk, már kocsirol is gondoskodtam az állomáshoz. Mindenkinek elmondtam, hogy hazajön a férjem, hétfőn. Nem csináltam titkot belőle. Emelt fővel és nyíltan jött volna vissza Miskolcra, nem volt miért félnie. Megírta, hogy azonnal jelentkezni fog a katonai parancsnokságnál.

— És ekkor — mint villám a kék égből — úgy csapott meg a hír, hogy az uramat szuronyos katonák hozzák az utcán, a börtönbe... Mint egy gonosztevőt!

Itt fuldokolva tört ki az asszonyból, Palágyi Lajos feleségéből a zokogó sirás.

Vigasztaljuk. Ha ártatlan volt az igazgató, ki fog derülni ártatlansága.

Törvények és igazság szerint ítélnek a bírák ebben az országban.

Szepegő, siró hangon mondja a direktorné:

— A kormánybiztos-helyettes ur megígérte, hogy át fogják szállítani a férjemet a Rudolf-laktanyába. Ott mégis emberhez méltóbb helyen lesz.

Sütemény-párbaj a Pannoniában.

Egy elvesztett fogadás története.
Hogyan szórakoznak az újságírók.

(A Reggel tudósítójától.) Érdekes párbajt vívott a napokban két újságíró kollégánk a Pannoniakávéházban. No azért nem kell megjedni, újságíróvér nem folyt. Csak egy fogadást veszített el egyik kartársunk.

Csendesen, szépen ülünk a törzsasztalnál, isszuk a sacharinos feketét, szívjuk a komisz bécsi „Sport“-ot. Egyszerre csak ott terem a fürge Laci gyerek, a mozgó cukrász, kezében egy nagy tálcával, a nagy tálcán nagy halom süteménnyel. Habos rollni, csokoládés, diós puzelli, apró mignon, almás pité. — tarka összevisszaságban. Csupa inycsiklandó édesség.

— Sütemény, kérem, egészen friss. Parancsoljon, szerkesztő ur!

S a szemfüles pikkoló már oda is hajol az asztalunkhoz és kicsit szemtelen bizalmasodással kínálja gusztyus portékáját. Mindnyájan veszünk egy-két darabot. Van, aki hatot is bekebelez egy szempillantás alatt.

Megszóal az egyik kolléga, aki különösen híres arról, hogy nagyon szereti az ilyen és hasonló nyalánkságokat.

— Vidd el innen, fiam, mert még megeszem az egészet.

— Nem bírnád te azt megenni — szól rá a másik.

— Meg biz' én!

— Fogadjunk!

— Nahát fogadjunk!

És fogadnak. Aki veszít, az fizeti a süteményt és a nyertesnek még

négyszáz koronát. Postában (Kék nincs, azt nem ad a kiadó.)

A legfőbb „arbitr“-nek e sorok íróját kérték fel.

Laci rohan. Tányért hoz és — tiz pohár vizet. Kell a víz, hogy meg ne ártson az édesség a szerkesztő urnak.

Kirakják a téstákat. Megszámolom. Éppen 40 darab. Ember legyen aki megeszi. Előveszem az órát, fél tízre jár. Egy óra időnk van a záróráig.

— Start! kiáltom a vezényszót és a verseny megkezdődik.

Szegény barátunk hozzálát a munkához. Ki vesz egy apró puzsedit.

— A nagyját edd először — tanácsolják neki.

— A nehezebbeket!

— A vajasokat, azok fekszik meg legjobban a gyomrot.

A kolléga nem hallgat senkire. Megy a maga útján. Saját szisztémája van, úgy látszik s attól el nem tér senki kedvéért. Elvégre ő ismeri a legjobban a saját gyomra kaliberét.

A szerkesztő ur eszik rendületlenül. Ellenfele egyre szomoruban nézi. mint fogy, fogyatkozik a téstahaegy.

Az evőt biztatják. Lassanként egész gyűrű támad az asztal körül. A kérés, a pincérek, a szivaros fiu, a vendégek mind a látványosságot szemlélik és pótfogadásokat kötnek egymás között.

— Megeszi!

— Nem eszi meg!

— Fogadjunk!

— Fogadjunk!

Megolvasom a süteményeket. Tizennyolc darab. Tíz óra van: fél-
idő. A tempó mind lassabb lesz. A szerkesztő ur kezd kidőlni...

Még egy darab... Még egy... és passz. Nincs tovább. Undorral löki el a süteményes tálat.

— Vesztettem! — hördül fel — Vigyétek, vigyétek... a süteményt... Rá se tudok nézni!

És sápadtan veszi elő a tárcáját. A következő percben hatszáz koronával könnyebben, de — teli gyomorral hagyja el veresége színterét, a kávéházat.

Poéták bora.

Kozma Andor megemlékezése Gencsi Samuról.

Írta: Kovács József dr.

A „Budapesti Hírlap“ december 2-iki számának tárcája ezuttal is egy kis irodalmi eseményt tartalmaz azok számára, akik a politika pusztító viharában, a napi események kaoszában nem tudnak annyira elmerülni, hogy ne szenteljenek olykor egy pár pillanatot az irodalomnak s ne pihenjenek meg a költészet berkeiben, ahol még a lágy szellők szárnyán rózsasíllat lengedez és madár dalol.

Minket, miskolcziakat, kissé közelebbről érint ez a tárcá, amely ezuttal Kozma Andornak, a ragyogó költőnek, a poeta laureátusnak tollából került ki. Kozma Andor legszebb ifju éveit itt töltötte Miskolcra, tüneményes magyar muzsájának, bűbájós költészetének és klasszikus formáinak legszebb hajtásai innen indultak hódító körutra s az akadémia által is pályakoszorúzott „Magyar paraszt“ c. megragadó poemáját is itt írta. A mi Ávas alatti, zeguzgo, ormotlan es rendszertelen, de akkoriban még meleg, kedélyes városunk kedves, vidéki kisugárzásai, tisztultabb erkölcsi és mindig karakterisztikusan

színmagyar levegője ihlették meg a poétát a leggyönyörűbb költői megnyilatkozásokra, amelyeket elragadtatással olvastunk a légelökőbb irodalmi újságokban, ahová azokat Kozma Andor beküldötte.

Innen datálódik Kozma Andor ismeretsége Gencsi Samu doktorral, akihez később a barátság és tisztelet legnemesebb szálai fűzték. Gencsi Samuban ugyanis Kozma Andor nemcsak a polgári kötelességtudás, a szorgalom és a munka ideális alakját látta és tisztelte, hanem a nagyműveltségű kultúremlét, aki különös szeretettel és melegséggel foglalkozott irodalommal, művészettel és zenével. Gencsi Samu dr. viszont Kozma Andorban nem a nagy államügyésznek, Kozma Sándornak a fiát látta és tisztelte főleg, hanem az akkor igazán fiatal poétának klasszikus műveltsége előtt hódolt be. A nemzeti tradíciók ápolásából kisarjadzott költői tehetséget csodálta és rajongója lett a Kozma Andor inventiosus, finom, formás, ragyogó költészetének, amelyről egykor méltán jegyezte meg Dóczi Lajos, sőt Gyulai Pál is egyik kritikájában, hogy „Arany Jánosnak egyik legméltóbb tanítványa.“

Ez a barátság, amely a két férfit összefűzte, a legszebb emberi motívumokból keletkezett és nem a Mae cenás, de a literári gentlemann szorított kezét a poeta laureátussal.

Ez a közfogság a legideálisabb barátság megpecsételése volt. S tárcá, amelyet a hűséges barát e meleg szívű poeta írt, a kegyelet legutszább megnyilatkozása, amelynek bevezető sorai is csak arra vannak szánva, hogy a nyilvánosság előtt is lerójjá kegyelet adóját Kozma Andor jobarátnak, Gencsi Samunak ebben a kedves, sokszor derűs, de azért csillogó könyveket is varázsoló nekrológijában. Kozma Andor azt az uri és gyöngéd figyelmét örökíti meg tárcájában, amellyel őt Gencsi Samu életében megtisztelte és közel három évtizeden át, önzetlen barátsága jeléül nemcsak karácsonykor, hanem más családi események alkalmával is, választékos tokaji asszu és más, híres boraival ajándékozta meg. Sőt, amidőn arról értesült Gencsi Samu, hogy Kozma Andor a neki küldött boraiból egy-egy nagyevő jóemlékezőnek is kedveskedni szokott, érelyesen ráírt a poétára, hogy ezt nem szükséges tennie, mert Gencsi Samu ezt is a maga kedves kötelességének ismeri.

Igy jutottak aztán Gencsi Samu gyöngéd és kedves előzékenységének jóvoltából hasonló borküldeményekhez Görgey Arthur, Gyulai Pál és Lévay József, amelyekről az illetők nem is tudták, hogy kiktől erednek. A küldemények így is elárulták a gondos, figyelmes, névtelen ajándé-

kozót annyiban, hogy minden palackra nyomtatott tikett volt ragasztva, amelyen rajta volt a bor faja, évja, rata' de mindenekelőtt annak a neve aki a bort kapta. — A nemesszívű ajándékozó mindig névtelen maradt.

Kozma Andoron kívül csak Lévay József jött rá, hogy ki a poéták borának küldője. Mert Lévay itt élt közöttünk, s a kilencvenedik esztendőjén tu, amidőn elbetegeskedett, Gencsi személyesen is meglátogatta az agg költőt és betegségében bizonyára személyesen is felajánlott azokból a borokból, amelyeket azelőtt mindig névtelenül kapott tőle. Lévay, a puritán, nemesszívű, nagy poeta ekkor azután felismerte a névtelen adakozót és mosolyogva, hálásan köszönte meg élete alkonyán azt a sok figyelmet, amellyel évek hosszú során át őt Gencsi névtelenül elhalmozta. „Most a nyáron — így írja Kozma Andor tárcájában egy évvel Lévay halála után, Gencsi is meghalt. Ő még nem volt nagyon koros ember, de érzékeny idegzete és kényes szive nem bírta tovább. Rajongó hive volt. Tisza István nemzeti politikájának és amikor azt veszedelemben látta, minden kilátás nélkül a sikerre, csak a zászló becsületéért, az egyik időközben megüresedett miskolczi kertületben képviselőjelöltül lépett fel. A szocialisták lármás terrorizmusa ezt a jóhízemű vállalkozását igen

Miakics kereskedelemügyi államtitkár Diósgyőrött.

Tárgyal a vasgyár vezetőivel és a munkássággal.
Beszélgetés Miakics Ferencel.

(A Reggel tudósítójától.) Miakics Ferenc kereskedelmi államtitkár péntek délután a budapesti vonattal Miskolcra érkezett. — Megérkezése után kiment a diósgyőri vasgyárba, ahol a hivatalház egyik vendégszobájában szállt meg.

Az államtitkár megérkezése napján fontos tanácskozásokat folytatott a vas- és acélgár főnökségével. A tanácskozáson résztvettek az államtitkáron kívül: Spaubauner Rezső, a magyar állami vasművek vezérigazgatója, Lipka kereskedelmi igazgató, Lénárt Sándor, a diósgyőri állami vas- és acélgár főnöke és Ondrus László helyettes igazgató.

Felkerestük a vasgyári hivatalházban Miakics államtitkár, aki a legnagyobb szívesseggel nyilatkozott jöveteléről. Az államtitkár ur munkatársunknak a következőket mondotta:

— Idejövetelem célja tisztán hivatalos jellegű, mentes minden politikától, éppen ezért politikai kérdésekről nem is nyilatkozom.

A diósgyőri-vasgyárban való tartózkodásom rövid idejét arra használtam fel, hogy közvetlenül és személyesen megismerjem a gyár anyagi viszonyait, a munkásság esetleges panaszait, kívánalmait, hogy megtalálhassuk a módját az üzemenet biztosításának és a termelés fokozásának.

A mai nap folyamán magamhoz kéretem a vas- és fémmunkások, valamint a bányamunkások egy-egy bizalmi emberét, hogy velük a munkásságot érdeklő fontosabb kérdésekről tárgyaljak. Vasárnap pedig a munkásokkal közvetlenül fogok tárgyalni, hogy megismerjem a nagy tömeg hangulatát.

Az államtitkár elmondotta még, hogy jól tudja, mi történt a Vasgyárban. Ezzel szemben bizonyos körök tendenciózusan olyan színben tüntetik fel a vasgyár munkásait,

mintha a legveszedelmesebb kommunisták lettek volna. Ugy beszélnek a diósgyőri vasgyárról, mintha itt volna a bolsevizmus főfészke, csak azért, hogy ezáltal is megnehezítsék a munkások nehéz helyzetét.

Fontos kijelentést tett még az államtitkár a vasgyári munkásság és alkalmazottak élelmézésének javításáról. Kijelentette, hogy a kormányt az az intenció vezeti, hogy még a dozatok árán is segít a munkásság súlyos élelmézési helyzetén.

Az államtitkár egyébként a kísértében levő Kricsfalussy miniszteri tanácsossal együtt hétfőn utazik vissza a fővárosba.

A kereskedelmi testületek fuziója küszöbön.

(A Reggel tudósítójától.) Kereskedelmi életünkben a közeli jövőben fontos esemény fog lejátszódni. A kereskedőknek egységes táborba való tömörítése immár befejezett tény. A szétforgácsolt erőket egyesítik, hogy a kereskedelem életbevágó érdekeit a lehető legpregnansabban kifejezésre juttassák, hogy azokat a kívánásokat, melyeket a kereskedők egyes csoportjai már idáig is felvettek, most viribus unitis mielőbb kidolgozzák, persze formába öntsék és diadalra juttassák.

December 14-ike lesz az a fontos dátum, mely hivatva van új korszakot nyitni kereskedelmi életünkben azzal, hogy megveti alapját egy olyan nagyszabású kereskedelmi egyesülésnek, melyre reméljük, büszkék lehetünk. Ennek lesz a hivatása, hogy kilépve a kisvárosi keretből egy 70—80000 lakosu, nagy kereskedelmi centrumhoz méltóan a kereskedő társadalmat arra a polcra emelje, amelyre az praedestinálva van.

megkeserítette. Ép, erős ember ilyet baj nélkül kibírhat, de őt ez letörte. A bukást talán előre tudta, csak azt nem, hogy mily gyötörő, kínos ut visz a bukásig. Azóta szomorú sanyalódás volt előbb derűs élete. A proletárdiktatura szörnyűségeiről nem vehett tudomást, mert akkor már élehalott volt. A halál megszabadította.

Gencsi Samu azonban végrendeletében sem feledkezett meg nagy nevű poéta barátjáról, Kozma Andorról. A végrendelet megemlékezik a szerető barátáról és az igaz magyar poétáról s meghagyja, hogy neki a hagyatékból 500 üveg bor szolgáltatassék ki, amelyet a poéta maga választhat ki és amelyet el kell küldeni illő tisztelettel az ő lakására is.

Ez a hagyomány most egy kis veszélyben forog, mert köztudomásu, hogy a románok alaposan megdézsmálták Gencsi Samu pincei hagyatékát. Illuzórius-e, vagy végrehajtható-e ez a hagyomány, azt döntse el a jogászok, de én úgy érzem, az öröksők a legnagyobb tisztelettel és a leghűségesebb készséggel fognak igyekezni megvalósítani a végrendelezőknek egyik legszebb gondolatát és kívánságát.

Ámde maga Kozma Andor sem kesereg azon, hogy a románok kétségessé tették az ő reá eső hagyományt és derűsen gondol a pessimistákra, akik azt mondják, hogy majd valamikor a békekötés után keresheti borát a nemzetközi jóvátételi bizottságnál. Mindegy! Irja Kozma Andor — akkor is ez a van, de nincs bor lesz nekem örökre a legkedvesebb borom. „Majd így folytatja.“ Még is csak szép dolog magyar verseket írni még népszerűtlenség is nem azért az 500 üveg finom borért, hanem azért a csuda önzetlen Mecenásért, aki életében sem tartott számot hízogó ódákra és még halálából is hű, nyájas barátsággal kínálja reám a poéták borát.

S most bocsásanak meg nekem a lázban égő, színes riportokhoz szokott olvasók, ha én a Kozma Andor tárcájából mást olvasok ki, mint a többi napi krónikás, ha engem nem érdekel a garázda román tiszték haborus romantikája, színpadi hatású fellépése és elegáns rablása.

Sokkal jobban érint, hogy ezt a gyönyörű, diskkrét gestust, amellyel egy nemes gondolkodásu, finom ízlésű, melegérzésű kultúremler fordul az általa annyira becsült poétához, egy-két durva, brutális román katona szuronyával elhárítja és ezt a kedves, megkapó gondolatát és kívánságát az azóta öröklébe költözött Gencsi Samunak meghiusíthatja.

Dr. Pitta Lipót miskolczi katonai ügyész igényt tart a Tisza-bűnügy jutalomdíjára.

A Tisza-nyomozás miskolczi vonatkozásai.

(A Reggel tudósítójától.) Az országos nagy érdeklődéssel kísért Tisza-nyomozás számai nem kicsiny mérvben Miskolcra is elnyúlnak. Ugyanis Hüttner Sándor százados ellen, aki jelenleg a vád középpontjában áll, már előzően a miskolczi magyar hadosztálybiróság mellett működő katonai ügyészség több a katonai büntetőtörvénykönyvbe ütköző bűncselekmény miatt nyomozó eljárást folytat, amely sok tekintetben világot vet Hüttner Sándornak a orradalom alatti szereplésére is.

Hüttner Sándort a miskolczi katonai ügyészségen több ízben kihallgatták az egyébként közömbös természetű, de bonyolódott bűnügyeiben és ez alkalommal a nyomozatot vezető dr. Pitta Lipót századoshadbíró Hüttner eljött

kijelentéseiből szenzációs tényállást állapított meg, s keresetkérdései foytán Hüttner kénytelen volt oly kijelentéseket is tenni, amelyekkel elárulta, hogy a Tisza féle politikai gyilkosság előkészítésében részére bizonyos szerep jutott.

Dr. Pitta katonai ügyész illetékes helyen erről haladéktalanul jelentést tett és ezzel magyarázható az, hogy a heteken át eredménytelen Tisza-nyomozás végre is a helyes irányba terelődött és a nagy bűnügy ugyszólván minden részletében fel van derítve.

Dr. Pitta Lipót tegnap a fővárosba utazott és értesülésünk szerint az államrendőrségen bejelenti, hogy a Tisza bűnügy nyomravezetőjére részére kitűzött kétszáz ezer korona jutalomra igényt tart.

Felmentett miskolczi kereskedő.

(A Reggel tudósítójától.) Izgatás büntetésével vádolva állott tegnap a büntető törvényszék előtt Fábian József miskolczi kereskedő.

Az a vád volt ellene, hogy szeptember ötödikén Miskolcra az Abbázia kávéházban ezeket a lázító kifejezéseket használta:

»Ezeknek a bűdös tisztéknek köszönhetjük a vörös hadsereg felbomlását. De ez nem fog sokáig tartani, mert Kun Béla Bécsben van, nem adják őt ki soha és akkor jön vissza, amikor szükség lesz reá.«

A bíróság következően alakult meg. Elnök: dr. Rácz Gyula. Szavazó bírák: Hubay Kálmán, Schultz Gyula, Dencz Sándor és Horkay Ferenc. Jegyző: Dr. Klein László. A vádat Gardy Béla államügyész, a védelmet dr. Kürcz Jakab képviselte.

A bizonyítási eljárás lefolytatása után a bíróság felmentette Fábian Józsefet a vád és következményei

alól, mert a vádat beigazoltak nem találta és azonnal elrendelte szabadlábra helyezését.

Horthy fővezér

a jövő héten érkezik Miskolcra.

(A Reggel tudósítójától.) A nemzeti hadsereg kiváló fővezére Horthy Miklós altábornagy a jövő hét folyamán jön Miskolcra. Az érkezés időpontja még nincs pontosan megállapítva. A fővezér nemcsak a katonai intézményeket vizsgálja meg, hanem a polgári hatóságokhoz is ellátogat, hogy a város közéleti és társadalmi viszonyairól is kellő tájékozódást szerezzen.

Meglepően olcsó karácsonyi árak

Fábian József
selyem üzletében
Széchenyi u. 68. sz.

Hogy ez a poétának szóló figyelem, melyet — mint Kozma Andor írja — „ugy kell fogadni, mint néhány száloroszt szokás a szives kerttulajdonostól, akinek sok rózsája van“, talán nem válhat valóra! Bor még terem a Hegyalján, a badacsonyi, egri, daróci hegyeken, tüzes lesz itt a szálló nedve mindíg, amíg magyar él e hazában. A magyar poétának is juthat olykor nemes, uri figyelem gyanánt ezeknek a híres szállóhegyek kitérő terméséből, de ily felemelő megemlékezés, ilyen gyöngéd üdvözlés a halál után, csak a szép kultuszában megedzett lélekből fakadt és csak igazi poétának juthat osztályrészül.

Mi, miskolcziak ismertük Gencsi Samu sok, kiváló tulajdonságait és egyéniségének markáns, nobiles vonásait. A pedáns, vasszorgalmu ember típusa volt az igazi polgárnak, aki egyrészt fáradhatatlanul dolgozott övéért, másrészt mindenütt ott volt, ahol a szegényeken, az árvákon, az özyegeken segíteni kellett. Itt sem kereste a népszerűséget, mert a jótékonyt nem hangos szóval és reklámmal, hanem a legtöbbször névtelenül gyakorolta. Ilyen volt barátjaival szemben is. Gyöngéd, figyelmes, de mindég diskkrét. Gondosan kezelt pincéjéből igen sok betegnek jutott segítség s igen sok figyelem a barátoknak és főleg azok-

nak, — akiket a kultúremler ösz, tönével és érzékével többre taksált miut más közönséges halandókat — az igazi színmagyar poétáknak.

Gyulay Pál, Lévy József, Kozma Andor és talán többen is tudnak ma már erről az uri figyelmességről és nemes gyöngédségről, amelyert az elköltözött és még élő poéták nevében, most oly megragadó emléket állít Kozma Andor abban a kedves és meghatóan szép tárcájában.

Illetékentül bár és avatatlan kézzel köszönjük meg ezt a tisztességet a színmagyar igazi poétának: Kozma Andornak. Annak a poétának, aki első rigmusától kezdve a mai napig megmaradt mindig magyarok és nemzetinek. Akit magyar hitében és magyar mivoltában semmiféle áramlat meg nem ingatott, aki nem lett idegen hangoknak majmolója, aki soha meg nem alkudott magyarsága rovására, akinek muzsája szüzi fehér köntösében ihlette meg a poétát és az ihlet perceiben csak tiszta nemzeti ideálokat szolgált. Aki nem ismert konjunkturát és nem ismert terrort, (mert ma a poéták ilyenre is szeretnek hivatkozni) amely miatt hűtlen lett volna a szent hagyományokhoz. A szovjet ötszilagu faragott bálványá előtt üres frázisokkal még nem hajlott s tavaszi napsugárban nem a vörös

és bántó melódiákkal. De szent áh

Közgazdaság

A biztosító intézetek tárgyilagos megvilágításában.

Irtta. **Hajós Manó** a „Duna” biztosító társaság ügyvezető titkára.

A biztosítási intézmény, mely közgazdasági szempontból az egyes államokban első rangú helyet foglal el, közönségünk által még mindig mostoha gyermekként kezeltetik. Oka ennek nagyrészt a még mindig ki nem irtható előítéletekben rejlik. Megfoghatatlannak tűnik fel előttünk, hogy oly intézmény, mely elemi csapások vagy más el nem hárítható események ellen biztosítási oltalmat nyújt, mely sok egyént, vállalatokat sőt egész családokat az anyagi vég elpusztulástól ment meg, még mindig kellő megértésre és méltánylásra nálunk nem talál.

A biztosító intézetek évenként sok száz millió keronát fizetnek ki anyagi kártérítések fejében, a mai hivatalnok kar nagyrészt a legintelligensebb elemek közül kerül ki és az intézmény mint olyan mégsem bír nálunk megfelelő pozícióra felvergődni.

Sajnálatosul kell konstatálnunk, hogy ezt a szomorú jelenséget csak itt kell tapasztalnunk. Más államokban a biztosítási vállalatokat nemcsak a pénzintézetekkel és hasonló alkotá-akkal egyenrangú tényezőkként ismerik el, hanem sok helyütt bizonyos tekintetekben fölébe is helyezik. Hiszen manapság annyi kereskedelmi tudás, annyi szociális érzék, annyi körültekintés egy üzleti agnál sem követeltetik meg, mint a biztosításnál. A mai iskolából kikerült biztosítási tisztviselőnek mathematikusnak, perfekt könyvelőnek és levelezőnek kell lennie, azonkívül gyakorlati kereskedelmi és biztosítási szakismeretekkel kell bírnia, hogy helyét a kívánalmaknak megfelelően betöltsen.

A nyugati államok annyira fejlesztették már a biztosítási tudományt, hogy egyes városokban biztosítási egyetemek felállítását tervezik. A biztosító társaságok mint olyanok nem egy ízben jelentékeny pénzügyi segítséget nyújtottak a

tattal várta és sajgó hittel köszönettel a nemzeti trikolor három színének lobogását.

A rémuralom napjaiban láttuk igazi formájukban az üres, léha, modern dekadenseket. Most láttuk csak igazi mivoltukban és most tudjuk igazán, mit várhatunk ezektől, amennyire megmértelgyezték a fogékony ifjúság lelkét. Egyetlen tanúsága e rómes napok dekadens, romlott irányának csak az tehát, hogy térjünk vissza a klasszikus költészet hagyományaihoz és ezek nyomdokain járj, igazi magyar poétákhoz: Ábrányi Emilhez, Endrődy Sándorhoz, Reviczky Gyulához, Kiss Józsefhez, Kozma Andorhoz és a többiekhez, akiknek lelkében a magyarság örök eszméje él és akiknek ajkán a magyar nyelv minden bája és zenéje a legszebben hangzik. Ez lesz a magyar költészet igazi reneszánsza!

Hálás kegyellett gondolok én is ebben a nemes, szinmagyar kultur szellemben haláláig önzetlenül dolgozó Gencsi Samura s meleg köszönettel üdvözlöm nemcsak a poéták borára, de az ezen nemzet elismerésére annyira érdemes, nagy magyar költőt: Kozma Andort.

különböző államoknak, sok jótékony-célú alapítványokat létesítettek, sőt Amerika egyesült államaiban sok helyütt saját költségükön kórházakat is építettek.

Oly intézmény melynek kebelében ezek működnek közre a köz javára, oly intézmény, mely annyiféle fejt ki áldásos működést megérdemelné talán mégis, hogy nálunk is jobb megértésre, több méltánylásra találjon.

Sokan megbocsáthatatlannak tartatalannak tartják azt, hogy a biztosító társulatok nyereségen alapuló vállalatok és nem gondolják meg, hogy bármely kereskedelmi vállalat, a bankok sőt egyes állami üzemek is nyereségen alapuló alkotáások.

Azt, hogy a biztosítási társaságok nagy haszonra dolgoznak csak laikusok állíthatják, hiszen az üzleti mérlegok kormányrendeletek alapján készülnek és évenként közzé tetetnek. Nem is sok üzleti tudás kell ahhoz, hogy azokból azt a tanulságot meríthessük, miszerint a különféle társaságok által kimutatott haszon nem mint szorosán véve üzleti nyereség jelentkezik, hanem allig tesz ki annyit mint a rendes kamat hozadéka a lefektetett részvény és tartaléktőkének.

A tartaléktőkének a biztosító társaságok évtizedek óta gyűjtöttek össze, még pedig oly időkben mikor a verseny még nem szorítja le annyira a díjakat és ma is csak a kamatjövdelemből — mert csak annak nevezhetjük amint említünk a kikertülő osztalékokat — alkotják az egyes tartalékokat is. Ezen tartalékok adják meg a társaságoknak azt a biztosítási alapítványt, mely a közönség érdekében is mellőzhetetlen kelléke az illető vállalat bonitásának.

A háborús évek és a kommunizmus alatt legtöbbet szenvedtek a biztosító társaságok, mert eltekintve attól, hogy a tisztviselő nagy része bevonult es fizetésük dacára ennek — teljes összegeben folyósított, eltekintve továbbá attól, hogy a társaságok nagyszegű hadikölcsön kötvényeket jegyeztek, melyeknek mai árfolyama jóval páru alól áll és hogy nagy összegű oly szovjet pénz

maradt birtokukban, melynek értéke negyed részszel csökkent — az ellenség által megszállt területeken megszakadt az összeköttetésük is az egyes expozitúrákkal, a mi óriási veszteséget jelent, mert az ellenséges államok biztosító intézetei az áldozatok árán szerzett üzlet állomány nagy részét magukhoz kaparították. A perspektivák ilyen körülmények között a jövőre nézve sem nagyon biztatók, különösen miután nem tudjuk miként alakulnak majd a viszonyok a területileg és egyébféleképpen megcsonkított országunkban.

Egyedüli reménységünket, népünk munkássága, földünk termékenysége és ami földolag a megérték és össze tartás kell, hogy képezze.

Az üzlet világból.

Jókai fantáziája kell annak megírásához, hogy az 1919 év telén mily retentő nyomort idézett elő a „fekete gyémántok” a szén hiánya. A fa és szenes boltok előtt ácsorgó tömeg dideregve várja az egy heti 10 kg. fát és 30 kg. szenet, hogy legalább annyi tüzelőanyagja legyen, hogy befűthessen, de hogy meleg is legyen, arról beszélni is képtelenség. S ennél a borzasztó emberi nyomorúságnál, csak az emberi gonoszság nagyobb. Szén is van, fa is van, azonban a határok vannak lezárva; az ellenségeskedés még mindig nem szűnt meg, elvették mozdonyainkat, a vasúti kocsikat, termelési eszközeinket, itt állunk minden nélkül, nyomorúságosan! Amikor mozdony volt, nem volt szén; most nagyobb a széntermelés, de nincs mozdony, nem lehet a szenet szállítani.

A békekormányzat sarkára kell állnia, adják vissza elrabolt mozdonyainkat és vasúti kocsiparkunkat, hogy — szállítási eszközök hiányában — teljesen el ne pusztuljunk.

A kedélyes Bécs, a dédelgetett császárváros, egy darabka kenyérért kiált, gyors segítséget kér, mert 2 és fél millió lakása elpusztult. Megrázó tragikum van ebben a segély kiáltásban. A még 5 év előtti Bécs,

Székely szikszói közellátási biztos bűnös üzelmel.

Hogy folyt le a szikszói csereakció?

(A Reggel tudósítójától.) Székely Ferenc a proletárdiktatura idejében, mint közellátási megbízott bűnös manipulációkat folytatott. A kommün lerajlása után megindult ellene a nyomozat, mely a bűncselekmények egész sorozatáról rántotta le a leplet.

Székely egy nagyszabású csereakciót bonyolított le Szikszó nagy özség és a székesfőváros között. Ezen akció során a leszállított borból maga részére nagyszabású mennyiséget eltulajdonított, továbbá az Encs községből Szikszóra a csereakció céljára beszállított élelmiszerekből 2 mm. lisztet, tengerit, babot, lencsét lecsipett, több lakótól jogtalanul, sőt koboztatott el. Megtette azt, hogy a csereakció céljaira érkezett cipő párjának az árát 5-10 koronával nagyobb összegre írta és a kiadásánál is még külön nagyobb árat számított. A cérnát 15 korona helyett 30 koronájával adta el orsonkint és az így előálló összeget jogtalanul a maga részére tartotta meg.

Fried József, Reich Jenő, Deutsch Simon szikszói lakosokat hivatalos hatalmával visszaélve, annak türe-

sére kötelezte, hogy tőlük élelmiszereket kobozzanak el és Deutsch Simonnál jogtalanul házkutatást tartott.

Hat rendbeli hivatali sikkasztás, csalás, négy hivatali hatalommal való visszaélés, egy rendbeli személyes szabadság, megsértés, magánlaksértés büntetővel vádolva kerül Székely Ferenc a kommunista ügyekben eljáró tanács elé, mely december huszonhetedikén fog a csereakció szakértő felett ítélni.

Ugyancsak ezzel az ügygel kapcsolatosan kerül tárgyalás alá Úveges János földműves ügye, aki ingatlan vagyon elfoglalásának véttségével van vádolva. Úveges a proletárdiktatura idejében a szikszói intéző bizottság tagja volt és mint ilyen szintén egyike volt azoknak, akik a kommün bűncselekményeinek sorozatához egy láncszemet adtak. Deutsch Simon szikszói földbérletnek Michnay szikszói ügyvédől bérelt 17 hold területéből 9 holdat jogtalanul elfoglalt és azt minden további nélkül harminckét személy között az „igazság elvei szerint” felosztotta.

a hatalmas világváros, amelyre országok megalázkodva, könyörögve tekintettek fel, amely diktált, jólétben, gazdaságban, boldogságban, a kultúra minden áldásaiban, uszott a — háborús szörnyűség következtében — előbb műkinceit adja el — kenyérért — s amidőn ez is elfogyott, az éhhalál ellen segítséget kér. Mily mulandó, mily változékony, mily szeszélyes is a sors. A mikor hatalmon volt, nem hitte, hogy még ilyen eset is bekövetkezhetik.

Híába, a szerencse forgandó; ma még fenn, holnap lenn!

Az üzletemberek rendszerint hangosan nem politizálnak. Miért? Mert az ellentétben, politikai ellenfelei között is lehetnek vevői. S minthogy a kereskedő mindenkivel akar üzletet kötni, megalkuszik a helyzettel, nem kéri kinek mi a politikai hitvallása, viszont ő sem akar vevői szemében ütköző pont lenni, megtartja magának politikai meggyőződését és amikor szavazni kell, le-szavaz arra, akire akar. Ez minden-esetre helyes álláspont, megfelel a célszerűség követelményeinek. Egész más a társadalmi szereplés. Itt már érvényesülhet intelligenciája, tudása; természetes, hogy e téren igen sok értékes névvel találkozunk a miskolczi kereskedelem taborából is. A politikai irány megváltozhat, keserűséget, gyűlölséget hagy maga után; ellenben, a társadalmi tevékenység-ha az különösen közgazdasági és jótékonyági téren mozog — becsú, lést és tiszteletet vált ki.

Egész Magyarország félve és bizalommal tekint a versaillesi béketárgyalások elé, ahol eldöntik sorsát. — A háborút elvesztettük, ennek consequenciáit viselnünk kell; el vagyunk készülve — letiport és nyomorúságos helyzetünkben — hadisarc fizetésére is; de hogy hazánk területét megcsonkítsák, elvegyék fa és szénvidékeinket, nyersvasunkat, sóbányáinkat és egyéb, a létfenntartáshoz szükséges eszközeinket, — ha így határozná a legfelsőbb tanács, — ebbe kényszerhelyzetünkben beletörődni — de végérvényesen megnyugodni soha nem tudnánk.

Bizunk a magyar béke delegáció munkájában, óhajtjuk a sikert s ha meggyőzők a legfelsőbb tanácsot igazságunkról, örök hálára érdemesek.

R. J.

ANTAL CIMENTÁBLAFESTŐ

MŰTEREM: ARANY JÁNOS-U. 8.

Clott, sergs, bársony, flanel, szövet méterenkint, gyermekruhák,

gyermekkabátok

flanel pongyolák nagy választékban és minden elfogadható árban kaphatók

íj. Klein József cégnél Széchenyi-u. 76. (Royal-kávéház mellett.)

— A kapásból vajó lövés, Irtta Hellebront Béla. Kapható Ferencz B. könyvkereskedésében Miskolc zon.

Törvénykezés

* A rokkantegyleti elnöknő izgatási pőre. Adám Lászlóné a Bergestellében üzemvezetői állást töltött be. Miután a Bergestelle és a rokkantügyi szervezet között bizonyos kapcsolat jött létre, Adámné a rokkantegylet alelnökévé, majd később elnöknőjévé emelkedett. Mint ilyen, részt vett a szervezkedési mozgalmakban és az a vád ellene, hogy a kommün idejében a törvényös rend ellen izgatott, azt hangoztatván, hogy nem fog fehér zászló alatt meghalni, mert ő vörös gárdista. Ezenkívül Gábor János és feleségét törvényellenesen elfogatta, Zilahy akkori vádbiztos elé állította, aki őket napokon át fogságban tartotta.

Tegnap délután vont a felelősségre izgatás büntetése és személyes szabadság megsértésének vétségéért az ötös tanács dr. Rázsó Gyula táblabíró elnöke alatt. Az államügyészség részéről Gazdy Béla volt jelen, a védelmet pedig dr. Pongor Gábor ügyvéd látta el.

Vádolt tagadta, hogy izgatott volna és, hogy neki része van a Háborék letartóztatásában. A kihallgatott tanuk csupán a személyes szabadság megsértését igazolták be. Gazdy Béla államügyész vádbeszéde után dr. Pongor Gábor tartotta meg jogászai érvekben gazdag beszédét és felmentést kért. A bíróság Adám Lászlónét az izgatás vádjáról felmentette, ellenben bűnösnek mondta ki a személyes szabadság megsértésének vétségében és ezért két havi és három heti fogházra ítélte, mely büntetést azonban az elszünetelt vizsgálati fogsággal kitöltöttnek vette és azonnal szabadlábra helyezte.

* Izgatásért elítélt direktériumi elnök. A kommunista ügyekben eljáró tanács tegnap ítélkezett Dudi Imre, volt alpári direktériumi elnök felett, aki ellen azt a vádat emeli az államügyészség, hogy a törvényes rend ellen izgatva beszédében a népet és különösen az urak ellen használt lázító kifejezéseket.

Vádolt kihallgatása során tagadott. A bizonyítási eljárás során Gazdy Béla ügyész úgy látta, hogy Dudi hivatalos hatalmával is vissza élt és ezért emiatt is vádat emelt. A bíróság a vádak elkülönítését rendelte el és az ujonnan emelt vád tárgyában majd új tárgyaláson fog dönteni.

Bajor lap a magyar békefeltételekről.

Berlin, decemb. 5. A Münchener Nachrichten értesülése szerint a magyarországi területváltozások olyformán alakulnak, hogy a csehszlovák-magyar határvonalat a Duna balpartja képezi. Szobnál egy 42 kilométer szélességű földszáv magyar terület marad. Cseh-Szlovákia 12 magyar vármegyét kap, Románia pedig 21-et. Azonkívül Magyarország 22 éven belül 18 milliót tartozik fizetni és a volt monarchia államadosságainak egy ötödrésze terheli. Az új magyar hadsereg legfeljebb hat gyalogsági, két lovas és egy tüzér hadosztályból állhat és nem viselheti sem a „birodalmi hadsereg”, sem a „nemzeti hadsereg”, sem a „honvéd hadsereg” nevet.

Nevelési segélyre igényt tartók jelentkezése.

24416—szám ki. 1919. Hirdetmény. A magyar népegészségügyi minisztérium 46247—1919-5. H. g. h. sz. a. a hadiárva és hadirokkantak gyermekeinek középfoku és felsőbbiskolai tanulmányaik folytatására nyújtandó nevelési segítség tárgyában kiadott rendelete alapján közteszem, hogy a hadiárva és a hadirokkantak gyermekei közül azok, akik általános középfoku iskolát, alsóbbfoku szakiskolát, középfoku szakiskolát, vagy felsőbb szakisko-

lát, mint rendes tanulók látogatnak, nevelési segítségben, vagy valamely nevelő intézetben ingyenes hely kedvezményében részesülhetnek az esetben ha a fenti számú rendelet feltételeinek megfelelnek.

Felhívom tehát azon hadiárva vagy hadirokkantak gyermekeinek szülőit, vagy az eltartásra kötelezett hozzátartozóit, hogy amennyiben ezen nevelési segítségre, vagy nevelő intézeti ingyenes helyre igényt tartanak ebbeli igényeiket a városi hadsegélyző hivatalban (földszint 71. sz.) folyó évi december 31-ig jelentsék be, ahol a bejelen-

téshez szükséges űrlapok is kaphatók.

Ugy az ezen ösztöndíj elnyeréséhez szükséges tudnivalókat, valamint az 1918—19. tanévben már hasonló ösztöndíjban részesült segélyeseknek szükséges tudnivalókat az említett hivatal déli 12 órától 1 óráig meg fogják adni.

Miskolcz, 1919. december 4-én,
dr. Szentpáli István
polgármester.

Miskolcz th. város Adóhivatalától.

7538.

valv. 1919.

Felhívás.

A miskolci m. pénzügyigazgatóság a m. pénzügyminisztérium f. évi 52220—919. sz. rendelete értelmében a nyilvános számadásra kötelezett vállalatok 1919. évi kereseti adó és az 1918. évi hadi nyereségadó tekintetében, valamint a természetes személyek és a jövedelemadó fizetésére kötelezett jogi személyek a jövedelem és vagynadónak 1919. évi és a hadinyereségadó 1918. évi kivételéhez megkísérletbevallásaiknak bírságpótlék alkalmazása nélküli beadásának határidejét 1919. évi december hó 15-ig állapította meg.

Felhívjuk ennek alapján az összes vallomásra kötelezett érdekelteket, hogy erre vonatkozó vallomásaikat ezen határidő alatt Miskolcz th. város adóhivatalánál, annyival is inkább nyújtsák be, — mivel a határidő elmulasztás esetén a késedelmezőkkel szemben az 1918. évi IX. t. c.-ben körülírt bírságpótlék fog alkalmazásba vétetni. Miskolcz, 1919. XII. 6.

Polgárórség.

Szolgáltatételre jelentkezni tartoznak a városháza kis tanácsstermében:

December 7-én vasárnap d. u. 7 órakor a köztisztviselők karhatalmi századának I. és IV. szakasza (Törvényszék, pénzügyórség, tanárok, tanítók.)

December 7-én, vasárnap éjjel fél 12 órakor a Köztisztviselők karhatalmi századának II. és III. szakasza (Üzletvezetőség, posta.)

December 8-án, hétfőn d. u. 7 órakor a 2. századbeliek közül a 291—400 sz. igazolvánnyal ellátotak.

December 8-án, hétfőn éjjel fél 12 órakor a 2. századbeliek közül a 201—290. sz. igazolvánnyal ellátotak.

Szabó, őrnagy
városparancsnok.

A románok kiűzik a magyarokat Erdélyből.

Szolnok, dec 6. A szolnoki vasúti hid mellett és város környékén ezrével várakoznak az emberek, akik a románok újabb intézkedésére folytán nem tudnak tovább utazni. A románok rengeteg magyart utasítottak ki a tisztántali helységekből, de rendkívül nagy azoknak a száma, akik önként hagyták ott a románok garázdálkodásának színterét. Szolnok és Szajon között mindentől menekül a lakosság. A Tiszán senki sem mehet keresztül.

Hol vásároljunk? Megbízható cégek.

FORGÁCS illat-
szertár

FEUERSTEIN

szövet, selyem és fehérmű áruháza. Széchenyi-utca 103. — Bankpalotával szemben.

Grafjody István

bőrkereskedése és kész cipő-felső rész raktára.

Fischer Sámuel

cukorkatüzlete. Széchenyi-utca

KUNGVITS IZIDOR

TURUL CIPŐÁRUHÁZA

Könyves Jenő

kötött és szövött árak raktára

GERHARDT cipő-
áruháza

Radwányi Ignác

női ruha, szövet és vászonáruháza. Széchenyi-utca 123.

PFEFFER EDE

cipőáruháza

Imrei Mihály

rőfős áruháza. Széchenyi utca 18.

Weisz Rezső

husméről üzlete. Széchenyi-u. 92. és Munkácsy-utca 1.

„DIADAL” fest,
tisztít

Széchenyi-utca 18. és 70.

lfj. Adler József

női divat és rövidáru üzlete

Székely Ernő

női divat üzlete

Lövinger Arnold

magyar áruháza. Széchenyi-u. 106.

Kardos és Bárdos

vaskereskedése. Zsolczi kapu.

Rosenwald Mór

rőfős- és vászonáruháza.

SCHWARTZ SOMA

papirkereskedése. Széchenyi u. 72. Bankpalota. Telefon: 328.

Rosenberg Gyula és Testvére

női divat és kelengye áruháza.

Stern és Szendrei

cipőüzlete.

Salgó Armin

női és férfi divatáruháza Széchenyi-u. 24.

Blau Mór

bőrkereskedés és cipőkellékek raktára. Széchenyi-utca 102.

Grünwald Sámuel

bőrkereskedő. Luther épület.

Csipkeáruháza

Széchenyi-u. 102. Fiókja december 15 től Zsolczi kapu 6. szám.

Rendelet a sajtótermékek szabad terjesztéséről.

A fővezérség megszüntette a korlátozó rendelkezéseket.

Budapest, dec. 6. A közállapotok konszolidálásának, a nyugalom és a rend helyreállításának biznysága a belügyminiszternek az a rendelete, mely most jelent meg. A rendelet az időszaki és egyéb sajtótermékeknek szabad terjesztést engedélyez. A kormány, mely mindenáron biztosítani akarja a szabadságjogokat, elsősorban a sajtó szabad terjesztésére fordít gondot. A belügyminiszteri rendelet bejelenti azt is, hogy a fővezérség betiltotta a sajtó korlátozó rendeletét. A belügyminiszter felhívja az egyes törvényhatóságokat, hogy a sajtóról szóló rendeletet a legszigoribban alkalmazzák. A sajtó terjesztését ellenőrizze és ahol szabálytalanságot észlel haladéktalanul tegye meg a megtorló lépéseket.

Az állítólagos orosz szikratávirat Bécsben lett feladva.

Bécs, december 6. Nagy érdeklődéssel tárgyalják az osztrák fővárosban Leninéknek azt az állítólagos szikratáviratát, amelyet a csepeli szikratáviró állomás vett fel a múlt napokban. Eszerint az állítólagos szikratáviratot nem Oroszországban, hanem Bécsben adta fel egy Kisch Egon Ervin nevű bécsi újságíró. Az eset úgy tudódott ki, hogy az újságíró egy alkalommal elszólta magát a Centralcaffébéli irodalmi asztalnál.

Osztrák vámtarifa Magyarország ellen.

Bécs, dec. 6. A bécsi távirati iroda jelenti, hogy Magyarországgal szemben életbenléptették az autonóm vámtarifát.

Jászi Oszkár és Vágó Béla irodalmi munkássága.

Budapest, dec. 6. Bécsből érkezik a hír, hogy Jászi Oszkár ott egy könyvet készült kiadni Marxról. Vágó Béla pedig regényt ír.

Budapestben lesz a Duna-bizottság.

Budapest, dec. 6. A Magyar Távirati Iroda jelenti: Faton francia admirális, aki tegnap tért vissza Belgrádból, ma délelőtt 12 órakor tisztelő látogatást tett Huszár Károly miniszterelnöknek. Ez alkalommal az admirális közölte, hogy a belgrádi szövetségi tanácskozás az akként határozta, hogy Budapestben öhajják felállítani a nemzetközi Duna bizottság vezérítőkarságát. A konferencia a titkárság vezetőjéül Lesseaille francia fregattkapitányt delegálta.

Felhívás.

A „Magyar Országos Véderő Egyesület” (MOVE) miskolci főosztályának elnöksége a miskolci hivatásos és nem hivatásos tisztok, a hivatásos altisztek stb. hölgyeit tiszteletteljesen felkéri, hogy a főosztály női csoportjának megalakítására folyó hó 9-én délután 5 órakor Városház-tér 14. szám alatt a katonai körletparancsnokság étkezdéjében (volt 10. honv. gy. ezred étkezdéje) megjelenni méltóztassanak. Miskolc, 1919. december hó 4. Ottlyk Árpád s. k. titkár. Rátz Jenő s. k. elnök.

A budapesti főkapitány sajtóellenes viselkedése.

Budapest, dec. 6. Szerdán délután történt, hogy a rendőrségi sajtóirodában megjelent egy Császik nevű rendőrtisztviselő és a főkapitány utasítása folytán felhívta a Magyarország rendőri rovatvezetőjét, aki a Tisza gyilkosságáról szenzációs részleteket közölt lapjában, hogy adja át rendőri igazolványát, amelyet meg kell semmisíteni és egyben felhívta, hogy hagyja el a főkapitányság épületét. A megtámadott újságíró a karhatalom erőszakoskodásának engedve, átadta igazolványát és eltávozott. A rendőri rovatvezető szindikátusa már két ízben tartott ülést, hogy a sajtó munkását a főkapitány részéről ért súlyos sérelemmel szemben védelembe vegye. A rendőri rovatvezetők foglalkoztak a főkapitány sajtóellenes állásfoglalásával és elhatározták, hogy működésüket a rendőrségi szellem és álláspont megváltozásáig beszüntetik.

A ruthének és tótok hiúsége.

Együtt akarnak dolgozni a magyarokkal.

Budapest, dec. 6. Az egész tót nép nevében a „Tót Központi Iroda felháborodva tiltakozik a cseh-szlovák elnevezés ellen. Kijelenti, hogy a szlovák nép szlovák akar maradni és maga akar dönteni még arról is, hogy akar-e egyáltalán valamely egyezséget kötni Csehországgal. Az a hír, hogy a béketárgyaláson Magyarország visszakapja a Felvidék nagy részét, a tót nép körében nagy örömet keltett és sokan kitűzték a magyar zászlót, mit a csehek karhatalommal távolítottak el.

Budapest, dec. 6. A magyarországi ruthén választópolgárok politikai pártot alakítottak Magyar-Ruthén Párt névvel, hogy ilyen módon is harcoljanak elnyomott ruthén testvéreik érdekében, akik jó hazafiaknak vallják magukat és Magyarországgal akarnak együtt dolgozni. A ruthének minden eszakközlet tiltakoznak az ellen, hogy cseh zsarnokság alá kerüljenek. A párt igen érdekes, komoly és meggyőző érvekkel erősített memorandummal fordult a szövetséges és társult hatalmakhoz, amelyben elsősorban azt igazolják, hogy a ruthének történelmi, gazdasági és pénzügyi érdekei azt követelik, hogy Magyarországgal tartsanak, melynek irodalmába és kulturájába is tökéletesen beleolvadtak.

A Közmívelődési tanács kizárta Károlyit.

Budapest, dec. 6. Az országos Közmívelődési Tanács legutóbb tartott ülésén egyhangulag elhatározta, hogy Károlyi Mihályt hazaárulásért kizárja a tagok sorából.

Ivott-e már?

A Három rózsza

gyöngyéből. Kazinczi-u. 3 (Grand-szálló mellett.)

Hock János

nyilatkozik pozsonyi fogságáról és a forradalom atlati magatartásáról.

Bécs, dec. 6. A Magyarország munkatársa látogatást tett az osztrák fővárosban, mely alkalommal felkereste Hock Jánost, a Nemzeti Tanács egykori elnökét, aki a Kertnerstrassén lakik egy ház harmadik emeletén fűtetlen szobában. Hock csak rövid ideig marad Bécsben, ahonnan Olaszországba szándékszik menni. Hock az újságíróknak elmondta pozsonyi fogságának történetét. Szerinte az egykori tót képviselők fogatták őt le, mint régi, ősmert fajmagyar agitátora. A Felvidéken, ahová a bolsevikiek elől menekült, mivel azok ellenforradalmárnak tekintették. A politikáról hosszasan, kínos faggatásra Hock így nyilatkozott: Már november 1-én megmondtam, írásbeli feljegyzés is van róla, hogy legfeljebb március 20-ig tarthatjuk magunkat. Egy nappal tévedtem. A főbűnös az entente volt, kegyetlen és kiméletlen eljárásával, amellyel kiéheztetett és bloká alá vett bennünket s ezzel kiszolgáltatót a bolsevikieknek. Károlyit már előre figyelmeztettem arra a veszedelemre, amit Pogány József jelentett. Károlyi Mihály és neje most valahol az érchegységben egy kis faluban lakik csendes visszavonultságban.

Tart az olasz sztrájk.

Bécs, dec. 6. Luganóból jelentik, hogy az általános sztrájk egész Olaszországban tart. Az egyes városokban a sztrájkolók súlyos összeütközéseket provokáltak. Nitti miniszterelnök kijelentette, hogy eltökélt szándéka a nyugalom fenntartása és minden zavargást el fog fojtani.

A galiciaiak internálása.

Budapest, dec. 6. Egy kormány megbízott a következő kijelentést tette: Huszár kabinetje minden energiával azon van, hogy Budapest tehermentesítését a lehető legrövidebb idő alatt keresztül vigye. A Galiciái bevándoroltak összegyűjtése nemcsak a fővárosban, hanem a vidéken is rövidesen megtörténik. A galiciaiakat Hajmáskérre szállítják. Az első transzport már hétfőn elindul. A vagyonosak maguk gondoskodnak ellátásukról a szegényekről pedig a kormány.

Ausztria kiküldöttje a békekonferencia előtt.

Páris, dec. 6. A Párisban időző osztrák diplomácia képviselője azt a kívánságát terjesztette elő, hogy az osztrák állam nyomoruságos helyzetéről a legfelsőbb tanács hallgasson meg személyesen egy osztrák kiküldöttet. A békekonferencia mai ülésén a kérelemhez hozzájárult.

Női himalája

sportkabátok és nyakátvetők nagy választékban

Epstein

urid ívat üzletében

Teaestély a miniszterelnöknel.

Budapest, dec. 6. Huszár Károly miniszterelnök és neje ma este fél 10 órakor az entente misszió tiszteletére teaestélyt adtak. Az estélyen résztvett József főherceg, Augustus főherceg, József Ferenc főherceg, Zsófia főhercegnő, Secfried Erzsébet grófnő és kíséretük, továbbá az entente misszió tagjai közül Horton angol, Bandholz amerikai, Gratiány francia tábornok, Mondbelli tábornok és neje, Knobloch osztrák, Baich jugoszláv követ, az összes miniszterek és államtitkárok. Horthy Miklós fővezér és neje, valamint az egyházi és politikai élet kiválóságai.

Diamandi román miniszterbukása.

Bécs, dec. 6. Beavatott körökben beszélnek, hogy Diamandi román meghatalmazott miniszter megbukott és rövidesen megváltik állásától. Diamandi bukása a románok magyarországi tartózkodásakor kifejtett szerencsétlen politikája miatt következett be. A bukaresti körök Diamandit desaválva látják s ezért kénytelenek elajteni.

HIREK

A MOVE. miskolci főosztálya felszólítja a tényleges és nem tényleges tiszt és altiszt tagjait, hogy tagsági jegyük kiállíthatása végett a főosztály titkárságához (Kossuth Lajos u. 5. sz.) adják be tényképeiket. Hivatalos órák minden csütörtökön délután 3-tól 6-ig. Sürgős esetekben bármely nap délelőtt ugyanott szívesen szolgálnak felvilágosítással.

Ugyanott megrendelhető a MOVE. hivatalos közlönye is. Előfizetési ára 1919. évre 24 korona. A már megjelent számokat is megküldi a kiadóhivatal.

Minden katona és katonaviselt ember lépjen be a Magyar Országos Véderő Egyesületbe. Jelentkezéseket elfogad a miskolci főosztály (mindszenti laktanya) titkársága csütörtökön délután 3-6-ig.

Házasság. Sacker Imre londoni földbirtokos Bécsben házasságot kötött Neumann Klárikával, Neumann Adolfnak, a Kereskedelmi és Gazdasági Bank vezérigazgatójának leányával. (Mindon külön értesítés helyett.)

Büdy Miklós eljegyezte Héczey Ilonkát, Héczey Kálmán törzsőrmester, miskolci lakos leányát. (Mindon külön értesítés helyett.)

Feladi Aladár a miskolci törvényszék volt jegyzője, — ügyvédi irodáját Miskolcon Deák utca 10. szám alatt (Gazdakörrel szemben) megnyitotta.

A köztisztviselők műsoros estélye. Tegnap este fényes közönség részvétele mellett folyt le a köztisztviselőkhangversenye. Az izléses műsor nagy tetszést aratott. A kabarét tánc követte és az előkelő közönség a hajnali órákig emelkedett hangulatban maradt együtt. Az estély jövedelme a Nemzeti Szövetség céljait gyarapítja.

— Kedden utaznak el az amerikai akció elismérésért. Kedden délelőtt egy öttagú küldöttség utazik a fővárosba hogy az amerikai akció vezetősége által rendelkezésünkre bocsájtott élelmiszereinket átvegye és Miskolcra hozza. A küldöttség tagjai a város részéről Koós Samu udvari tanácsos és dr. Plank Miklós tb. főjegyző, a vasgyár részéről pedig Göller Alfréd, Beley Dániel és Janovitz Géza vasgyári főtisztviselők.

— Ünneplés zenés mise a minoriták templomában. December 8-án hétfőn, Szűz Mária szeplőtelen fogantatás ünnepén, a minoriták templomában ünneplés zenés mise lesz a következő ének és zeneszámokkal: Koronkay Rózsika M. Wein „Ave Máriáját“ enekli, csellón Helenyi Gyula, orgonán Grómano Dezső kíséri. Marossy József „Földünknek égbe szállt csodaja“ című eneket enekli. Az ének Grómann Dezső szerzeménye. Rákos Arnold, Strauss R. Chárd „Lentó“ hegedű szólóját adja elő, orgonán Grómann Dezső kíséri. Ezek kívül még a következő zeneszámok adnak elő: I. Wagner: „Szent János nyitánya.“ II. Wagner: „Lohengrin templomi bevonulás.“ III. Csajkovszky: „Andante.“ A vonós zenekaron közreműködnek: Rakos A., Szenay L., Finta E., Csermak A., Sary B., Woller R., Auer M. Granát J., Helényi Gy. és Pazár B.

— Betörések. Huszár Károly polgári iskolai tanár, Arany János-utca 33 szám alatt levő lakásának padlását ma éjjel feltörték és negyven ezer korona értékű kimosott fehér neműt vittek el. Ugyancsak betörők jártak a Huszár féle padlás szomszédságában levő Steinfeld Lászlóné tulajdonát képező pincében is és innen mintegy huszezer korona értékű fehérneműt loptak el.

— Nyilvános nyugta és köszönet. Nephányi hányk adjakozni szivesek voltak: Schrecker S. Li pótné 500, Friedländer Jenő 300, Neumann D. Sándorné 200. özv. Markovics Nathanné Doman Jakabné, Pick Jakabné, dr. Halmos Gézané, Wolf Vilmos (Nagyócze) 100—100 Herczföld Józsefné 80, özv. Holländer Edenné, dr. Genesi Samuné 50—50, dr. Forgács Dezső 40, Krausz Simon, Fischer Anikó, dr. Láng Lajos 20—20 K. továbbá természetbeni adományokkal: Fried Miksáné és Fried Izidorné (Hejőbába), Lichtchein Miksáné (Sajószöked), Buchhalter Ignác Kl. in Adolf Löwy Jenő, dr. Erenyi Maró (Edelény). Fogadjak a nemeselektű adakozók a szegény gyermekek nevében is hálás köszönetüket. — A miskolci izr. nőegylet elnöksége.

— Országos vásár A Lázár-napi országos vásárt december 15-én tartjuk meg, melyre mindenféle állatfelhajtható.

— Francia, angol, olasz és német nyelvű tudományos és szépirodalmi folyóiratokra előjegyzéseket és megrendeléseket ma napról kezdve elfogad. Ferenczi B. könyv és zenemű kereskedése Miskolcson.

— Betörés a Borsod Miskolci Gőzmalomban. A Borsod-Miskolci Gőzmalom egyik raktárhelyiségében ma éjjel betörők jártak. A betörők kibontották a raktár hátsófalát és az így támadt rés-n másztak be a raktárba, ahonnan mintegy nyolcvan kilogramm marószódát vittek el. Vöny József rendőrkapitánynak, a büntető osztály vezetőjének rendelkezésére a detektívek helyszíni szemlét tartották a raktárbelyiségben. A nyomozás a tettesek kézrekerítésére folyik.

— 37 koronára emelte a város a marhahus árát A városi tanács tegnapi ülésén Csonthó Dezső tanácsnok, a közlekedés vezetője, bejelentette, hogy szabad kézből az előmarha kilóját 17 koronánál olcsóbban nem lehet kapni és csak kékpénzért. Ha az ezzel járó valutakülömbözethez hozzászámítják mindazt a költséget, amibe az városnak az előmarha kerüli, e míg a meszárszékbe jut, a marhahus kilóját 37 koronánál olcsóbban nem lehet árusítani, hacsak a város nem akar az üzemet ráfizetni. Az előterjesztést a tanács elfogadta. Legközelebb hirdetmény jelenik meg, mely közli a közönséggel, hogy a marhahus ára közlekedésű üzem meszárszékeiben 37 koronára lesz.

— A kispáros szövetség köli: Burgonya meg kapható 100 korona egyes pénz mázsánként. Valamint kukorica is 140 korona mázsája. A burgonya Gáspárnál Tárkányi-u. 2., a kukorica Veiszmánnál Hunyadi u. 1. A jegyzett leucset mindenki átvetheti Veiszmánnál Hunyadi-u. 1., erre kilogrammonként 1 koronát fizetnek az előjegyzők rostálási díjat.

— A petroleum jegyek beváltása. Értésitem a közönséget, hogy a hatósági petroleum jegynek 1. számú szelvényére a folyó hó 9 tól 20-ig terjedő időben negyed liter petroleum vásárolható azon kereskedőknél, akinek kirakataiban „hatósági petroleum árusítás“ felirat olvasható. Ugyancsak beválthatók fenti időben a terhés, gyermekágyas és szoptató nők részére kiadott póljegyeknek petroleum szelvényei is. Ezen póljegyek petroleum szelvényére a Zsolcai kapu 6. szám alatti Müller féle petroleum üzletben szelvényenként fél liter petroleum vásárolható. A petroleum ára literenként 10 koronára, az egy jegyre járó negyed liter petroleumért tehát 2 korona 50 fillér fizetendő. Figyelmeztetem a közönséget, hogy miután a petroleum beszerzése rendkívül nehézségbe ütközik s így egyelőre bizonytalan, hogy legközelebb mikor és mily mennyiségű petroleumot fognak ismét kiadhatni a most kivett petroleumnal mindenkinek a legszigorúbban kell takarekoskodnia. Miskolc, 1919 december 5 én Dr. Szentpály István, polgármester.

— Karacsonyra szent ajándékai ifjusági iratokat, mesekönyveket, disz műveket, metszeteket és képeket, finom levélpapírokat már most igyekeztek beszerezni Ferenczi B. könyv és papíráru házában, mert a készletek gyorsan fogynak és az árak beszerzésnél folyton emelkednek.

— A bolgár kertész kára. Dobrovits Marton bolgár kertésznek a huszárszaktanya melletti telepéről ma éjjel ismeretlen tetes hat méter-mazsa hagymát lopott el. A kár a mai árak szerint 12000 korona.

— A szeszforgalmat részben szabaddá teszik. A legközelebbi napokban pénzügyminiszteri rendelet jelenik meg, amely a szeszforgalmat szabaddá teszi. Zár alatt marad a már zárt mennyiség, az új termelési kampánynak bizonyos mennyiséget pedig szabaddá teszik, másik része tovább is bejelentési köntyzer alá esik és a pénzügyminiszter engedélye alapján utaltatik ki. Még nem bizonyos, hogy a szabad forgalomnak átadott szeszmenyiségekre fognak-e maximális árát megállapítani, vagy pedig az árakulást szabadon hagyják-e.

SZÍNHÁZ

Műsor:

Vasárnap d. u.: Iglói diákok, este: János vitéz.

Apróhirdetések

Apróhirdetések ára: szavanként 1 korona, legkisebb hirdetés 10 korona. Álláskeresés hirdetés szavanként 50 fillér, legkisebb hirdetés 5 korona. — Hirdetések felvételnek Ferenczi B. könyvkereskedésében.

Egy tanuló magas fizetés-el azonnal felvétetik Weisz Bertalannál. Zsolczay-kapu 42,

Egy unatkozó barna leány inteligens fiatalember ismerőségét óhajtja levelek „szeretlek“ jellegére a kiadó hivatalba Ferenczi B. cégnél.

Intelligens urileány házikisasszonynak vagy gyermek mellé ajánlkozik. Lehetőleg vidékre. Cim a kiadóban. 742

Magános urhoz idősebb házvezetőnő keresetik, hi a háztartás minden ágában jártas. Cim Ferenczi B. cégnél. 740

Világos keményfa hálószobák, előszobák, konyhák kaphatók Pick butortulzlatében, a színház mellett. 743

Az állami elemi iskolában a szén hiány miatt dec. 20 tól január 20-ig szünetelni fognak az előadások.

A szerkesztésért felelős:

Hoványi Kornél.

Szerkesztő: dr. Láng Lajos.

Kozmetikai intézet!

(Weldlich udvar.) Minden-nemű szépségeseibák szak-szerű rendbehozása, hajszálak villanynyal nyom nélkül eltávolíttatnak. — Pipere cikkek raktáron.

Hajfestés! — Maniőr!

WEINER ZOLTÁN

női divataruhazaba
keztük, harisnyak és
babakelengyek óriási
választékban érkeztek.

Karácsonyi ajándékul

Sólyom cipőt ve-
gyen Bankpalota.

Egy jólelkű kisasszony

azonnal felvétetik

Groszman Hirlapterjesztő
Vallalatnál.

Eladó

egy rövid pedálos zongora,
egy zárt hintó. Értekezni le-
het a „Merkur“ szállítási iro-
dában Széchenyi utca 84

Astoria Bar

Kossuth-utca 1.

Külön helyiség.
Etelek és italok. Első-
rangú cigányzenekar.

Eladó egy bérház

Értekezni lehet a „Merkur“
szállítási irodában Széchenyi-
utca 84.

Gróf Keglevich uradalomból kez-
zel szedett **fajalmák**
negyben és kicsinyben kaphatók
Fischer cukorka üzletében Szeche-
nyi-utca.

„Emke“ nagykarabé

decemberi műsora

Tom & Jack
világhírű excentrikusok.

Szombati Manci
táncosnő.

Harsányi Irén
modern táncosnő.

Marosi Vilmos
teljesen új műsoggal.

Holdi Kató
énekesnő

Horváth Aranka
táncosnő.

Vaskó Gita
énekesnő

Feragó Erzsike
táncosnő.

Bending-ikrek
modern táncosnők.

H deq. meleg konyha. Elsőrendű
borek. — Tulajdonos Klein Mór.

Gallért, közelőt és inget

8 nap alatt fényesít

Porcsalmy

Széchenyi-u. 91.

Fiók: Szirma-utca sarok

Kalap és nyakkendő

ujdonságok érkeztek

BERRKOVITS FERENC

női divattulzlatében.